

Список використаних джерел:

1. The World VUCA and BANI That Will Replace Them
URL: priceva.com/blog/transforming-world-vuca-bani-shiva-taci

2. Чалюк, Ю. (2022). Глобальний соціально-економічний розвиток в умовах VUCA, SPOD, DEST TA BANI світу. *Економіка та суспільство*, (36).
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-21>

3. Печерна А. На зміну VUCA прийшов BANI-світ: що допоможе адаптуватися URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/5601-na-zminu-vuca-pryishov-bani-svit-shcho-dopomozhe-adaptuvatysia>

ЗАХОДИ ЩОДО ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

М. М. ЧУЙКО, к.т.н., доц.

К. В. ДЕЙНЕГА, здобувач ступеня доктор філософії

Українська інженерно-педагогічна академія

На сьогодні соціальне підприємництво в Україні відіграє важливу роль у вирішенні соціальних проблем та сприяє сталим змінам в суспільстві. Розвиток вітчизняного соціального підприємництва вимагає комплексного підходу та ряду заходів з боку уряду, бізнесу та громадськості. Нормативне регулювання є ключовим чинником для стабільного та ефективного розвитку соціального підприємництва в країні.

З метою сприяння підтримки та розвитку соціального підприємництва в Україні та його нормативного регулювання нами запропоновано впровадження наступних заходів.

Створення сприятливого правового середовища:

- розробка та удосконалення законодавчої бази, що регулює соціальне підприємництво, з метою забезпечення чіткості, прозорості та захисту прав соціальних підприємств;

- визначення критеріїв і стандартів, що визначають соціальні підприємства, надання їм певного правового статусу та певних переваг, наприклад, податкових пільг або підтримки при отриманні фінансування.

Фінансова підтримка:

- розробка програм фінансової підтримки для соціальних підприємств, включаючи надання грантів, субсидій та інших фінансових інструментів;

- створення спеціальних фондів або банків, що надають доступ до фінансування для соціальних підприємств за вигідними умовами;

- залучення інвесторів, які цікавляться соціальним впливом та готові вкладати кошти в підприємства, спрямовані на вирішення соціальних проблем.

Освіта та інформаційна підтримка:

- запровадження освітніх програм для підприємців та потенційних засновників соціальних підприємств, а також для підвищення рівня обізнаності населення щодо соціального підприємництва та його переваг;

- забезпечення інформаційною базою та консультаційною підтримкою для соціальних підприємців щодо їх діяльності та розвитку.

Створення мереж та платформ для обміну досвідом:

- розвиток об'єднань та мереж соціальних підприємств для обміну досвідом та взаємної підтримки;

- організація конференцій, форумів та заходів для сприяння обміну ідеями та практичним досвідом.

Сприяння соціальному інвестуванню:

- підтримка розвитку ринку соціального інвестування та інвестицій у соціальні підприємства;

- залучення фінансових установ, що визначають соціальні критерії в прийнятті рішень щодо інвестування.

Партнерство з громадським сектором:

- сприяння створенню партнерства між урядовими органами, бізнесом та громадськими організаціями для спільної розробки та впровадження програм соціального підприємництва.

Моніторинг та оцінка результатів:

- впровадження системи моніторингу та оцінки результатів соціальних підприємств для забезпечення їх ефективності та відповідності визначеним соціальним цілям.

Отже, ці заходи, на нашу думку, сприятимуть зміцненню соціального підприємництва в Україні, створенню нових можливостей для слабо захищених верств населення та сприятимуть сталому економічному та соціальному розвитку країни.

Загалом соціальне підприємництво може значно підвищити економічну ефективність та зробити суттєвий внесок у розвиток суспільства, залучаючи до свого процесу різні ресурси, включаючи людські. Так, соціальне підприємництво активно залучає до робочих процесів ті соціальні групи, які можуть бути виключені з традиційного ринку праці, наприклад, особи з інвалідністю або люди із соціально-економічними викликами. Це дозволяє їм активно брати участь у економічній діяльності та сприяє їх соціальному включенню. Соціальні підприємства часто спрямовані на створення робочих місць для тих, хто має обмеження або потребує підтримки. Це не тільки забезпечує їм можливість працювати, але також сприяє підвищенню їх матеріальних благ. Також соціальне підприємництво може стати джерелом інновацій та розвитку нових ринків. Враховуючи потреби соціально вразливих груп, підприємства можуть розробляти нові продукти та послуги, що відповідають соціальним потребам. Участь соціальних підприємств у господарській діяльності сприяє створенню економічно ефективних моделей, що приносять користь не лише індивідам, але й суспільству в цілому, забезпечуючи різноманітність та сталий розвиток. Соціальне підприємництво виступає як інструмент для розв'язання соціальних проблем, створення взаємовигідних економічних моделей та підвищення загального благополуччя в суспільстві.

Зростання кількості соціальних підприємств в Україні на 60 % за останні два роки є обнадійливим сигналом та свідченням потенційної популярності

соціального підприємництва в країні. Водночас існують проблемні моменти та необхідність підвищення обізнаності та розуміння цієї сфери серед громадськості, державних органів, суспільства та інвесторів.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Є. М. ШАПРАН, д.т.н., професор

Р. В. МАЩЕНКО, аспірант

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

У сучасних умовах відбуваються значні зміни в інвестиційній стратегії підприємств. Ситуація супроводжується динамічними змінами в структурі джерел фінансування інвестиційних проєктів та методах їх оцінювання. Особливо важливим стає управління ризиками інвестиційного проєкту на підприємствах в умовах воєнного стану в Україні.

Сьогодні традиційні управлінські підходи до оцінки інвестиційних проєктів не завжди відповідають вимогам зацікавлених сторін, таких як власники підприємств, інвестори та замовники. Тому важливим стає розробка організаційно-економічного механізму управління ризиками інвестиційних проєктів на рівні підприємства. Дослідження в цьому напрямку є надзвичайно актуальними і повинні базуватися на об'єктивному визначенні проблем, зокрема на мікроекономічному рівні, і вимагають теоретичного обґрунтування.

Управління підприємницькими ризиками в процесі реалізації інвестиційних проєктів є критичним елементом для забезпечення успішності та ефективності інвестиційних ініціатив. Підприємницькі ризики включають широкий спектр небезпек, які можуть виникнути під час здійснення інвестиційних проєктів і впливати на їхні результати.

Розглянемо ключові аспекти управління підприємницькими ризиками в контексті інвестиційних проєктів. Важливим є ретельний аналіз можливих ризиків, які можуть виникнути на різних етапах реалізації проєкту, а також визначення і категоризація ризиків (фінансові, технічні, ринкові, правові тощо).

Необхідним є визначення ймовірності та впливу кожного ризику на проєкт та врахування взаємодії різних ризикових факторів і їхніх можливих наслідків.

Розробка стратегій для кожного ідентифікованого ризику, включаючи стратегії уникнення, зменшення, передачі та прийняття ризику обумовлює створення плану дій для кожної стратегії управління ризиками.

Систематичний моніторинг ризиків протягом всього проєкту дозволить вчасно виявити нові ризики і вжити заходи для їх вирішення.

Важливим є використання страхування для зменшення фінансових наслідків деяких ризиків та використання фінансових інструментів для управління фінансовими ризиками. Ефективна комунікація з усіма зацікавленими сторонами про ризики і заходи їх управління. Залучення керівництва, інвесторів та інших учасників проєкту до процесу управління ризиками. Після завершення проєкту необхідно проаналізувати результати